MAATALOUS

Suomessa hinta on tällä hetkellä liian alhainen. Nurmisiemenen viljely on menettänyt kilpailukykyään suhteessa viljaan. **NURMISIEMENTUOTTAJA MATTI KANTOLA, SYSMÄ**

SAARA OLKKONEN

Forssassa Irmeli Vinnikainen odottaa kohtalaista porkkanasatoa.

Sateiden paikallisuus nakertaa vihannessatoa

Vihannesten satovaihtelut ovat suuret. Tämä johtuu siitä, että sadetta on tullut kesän aikana jossakin päin Suomea liikaa, kun toisaalla on kärsitty kuivuudesta. Huippusatoa ei tänä vuonna korjata.

Kaalin sato jäänee pieneksi hyönteistuhojen ja sateiden paikallisuuden takia.

Sateiden paikallisuus vaikuttaa myös juures- ja sipulisatoon, josta odotetaan kohtalaista.

Kaalia niukasti parin viikon ajan

Tällä hetkellä kaalista leikataan kesälajikkeita.

”Varhaiskaalin sato meni hyvin markkinoille. Sato oli määrällisesti keskiverto. Kysyntä pysyi tasaisena”, kertoo Tuoreverkko Oy:n toimitusjohtaja **Kari Lyytinen.**

Varhaiskaalin istutuksessa myöhästyttiin viikko. Toukokuun lämpimän sään ansiosta satoa päästiin kuitenkin leikkaamaan vajaa viikko keskimääräistä aikaisemmin eli kesäkuun alussa.

Kesäsadon hintataso on ollut tavallista korkeampi.

Kuivuus on haitannut monella paikkakunnalla kasvua, joten kaali on tavallista pienempää ja satokiloja puuttuu.

Hyönteisiä on ollut paljon, joten tuhoilta ei ole vältytty. Lisäksi paikoitellen optimioloissa osa kaaleista on haljennut.

Näiden kaikkien tekijöiden summana tulevan parin viikon ajan kaalia on niukasti saatavilla.

Ajallisesti kesäsatoa korjataan normaaliin aikaan. Myös syyssadosta tulee luultavasti tavallista pienempi.

Talvivarastoon menevän talvilajikkeen sadosta tiedetään vasta syksyllä.

”Uskoisin, että siitäkin tulee kooltaan pienempää”, Lyytinen sanoo.

> » Ne maat, joihin on ajoissa päästy kylvämään, ovat nyt tai ensi viikolla nostettavissa. «
>
> **IRMELI VINNIKAINEN**

Juuresten itäminen epätasaista

Satoa saadaan juureksista suunnilleen samaan aikaan kuin aiempinakin vuosina.

”Alat, joihin on ajoissa päästy kylvämään, ovat nostettavissa nyt tai ensi viikolla”, arvioi Juurestentuottajat ry:n puheenjohtaja **Irmeli Vinnikainen.**

Varsinais-Suomessa juuresten varhaissadon nosto on aloitettu. Hämeessä nosto ajoittuu elokuun alkuun. Ylipäätään sadonkorjuun aloitus on viljelijäkohtaista.

Keväällä esimerkiksi Pohjanmaalla satoi paljon ja toisaalla on taas ollut kuivaa, minkä vuoksi itäminen on ollut epätasaista. Myös lohkokohtaisia eroja maalajista riippuen on runsaasti.

”Jälki-itäminen kiusaa ja aiheuttaa nosto- ja lajittelutappioita. On vaikea arvioida tässä vaiheessa lopullisia satonäkymiä. Eiköhän tästä kohtalainen vuosi ole tulossa”, Vinnikainen sanoo.

Pääsatoa aletaan nostaa syyskuun viimeisellä viikolla ja lokakuun alussa, siis hieman myöhemmin kuin normaalisti.

Pelkona takaraivossa on kuitenkin viime syksy, jolloin sateiden takia satoa jäi useilta viljelijöiltä maahan.

Jos syksy on pitkään lämmin, nostoa voidaan siirtää myöhemmälle. ”Pimeät yöt porkkanan kasvattavat.”

Sipulissa paljon satovaihteluita

Nippusipulia tulee kauppoihin vielä parin viikon ajan.

”Tuoreena käytettävän varhaissipulin eli nippusipulin myynti on hieman vähentynyt, sillä ne ovat kasvaneet kuluttajille liian suuriksi”, kertoo Sipulintuottajat ry:n puheenjohtaja **Timo Mäkinen.**

Varhaissipulia viljelevillä tiloilla on sadetusjärjestelmät, joten sää ei ole vaikuttanut satoon.

Kuivatettavan varhaissipulin nosto alkaa näinä päivinä. Heinä–elokuun vaihteessa nosto aloitetaan täysipainoisesti.

Ahvenanmaalla ja Varsinais-Suomessa kasvusto on kärsinyt kuivuudesta.

”Tässä vaiheessa sade voi olla jo hieman myöhässä.”

Itä-Suomessa sateita taas on ollut liikaa ja Pohjanmaalla sopivasti. Siksi satovaihteluita on aika paljon.

”Satonäkymiä en uskalla arvailla, ennen kuin varastoihin on saatu tavaraa. Tautiongelmat voivat vaikuttaa määrään huomattavasti.”

Pääsato nostetaan elokuun viimeisellä viikolla. Kasvuaikaa on siis vielä reilu kuukausi.

LAURA KYLMÄMAA

Nurmisiemenen viljely kannattaa Ruotsissa Suomea paremmin

NORRKÖPING, RUOTSI (MT)
Nurmikasvien siementuotanto on Ruotsissa ollut viime vuodet varsin kannattavaa, selvästi kannattavampaa kuin Suomessa.

”Viime vuonna kunnostetusta timoteisadosta maksettiin viljelijälle 18–19 kruunua kilolta. Sen päälle tulevat mahdolliset laatulisät, joiden kanssa tuottajahinta nousee pariinkymmeneen kruunuun”, kertoo Norrköpingissä muun muassa timoteitä ja ruokonataa viljelevä **Tomas Fahlgren**.

19 kruunua on heinäkuun lopun kurssilla noin 2,30 euroa.

Suomessa pakkaamoiden timoteistä maksama hinta on lähes kolmanneksen pienempi kuin ruotsalaisten.

Edes Ruotsissa hintataso ei riitä kannustimeksi

Fahlgren esitteli kaksi viikkoa sitten suomalaiselle viljelijäryhmälle sekä Norrköpingissä sijaitseva omaa tilaansa että kotitilaansa, jota viljelee hänen veljensä.

Satafood ry:n nurmisiemenen viljelyä edistävän hankkeen järjestämällä vierailulla oli mukana myös MTK:n viljavaliokunnan kylvösiemenjaostossa nurmisiementuottajia edustava **Matti Kantola** Sysmästä.

Hän pitää suomalaisen ja ruotsalaisen tuottajan saaman hinnan eroa huolestuttavana.

”Suomessa hinta on tällä hetkellä liian alhainen. Nurmisiemenen viljely on menettänyt kilpailukykyään suhteessa viljaan. Ellei hintaa saada nostettua, kotimainen nurmisiementuotanto uhkaa supistua.”

Merkillepantavaa on Kantolan mukaan sekin, ettei edes Suomea korkeampi hinta ole kasvattanut nurmisiementen viljelyhalukkuutta Ruotsissa.

Siinä missä alaa olisi varaa kasvattaa Suomessakin, länsinaapurissakaan nurmisiemenala ei ole tällä hetkellä edes lähellä tavoiteltua tasoa.

Viljelijöiden kiinnostusta pyrittiin kasvattamaan vuosina 2008–2010 toteutetulla Vallfrö 10 000 -hankkeella. Sen tulokset jäivät kauas toivotusta.

”Tavoitteena oli kaksinkertaistaa nurmisiementen tuotantoala vuoden 2007 tasosta, 12 000 hehtaarista. Viime vuonna ala oli kuitenkin vain tuhat hehtaaria suurempi” kertoo agronomi **Gunilla Lindahl-Larsson** hanketta koordinoineesta Sveriges Frö och Oljeväxtodlare -järjestöstä (SFO).

SFO on sekä Ruotsin siementuottajia että öljykasvituottajia edustava järjestö.

Ruotsin sadot hieman suuremmat kuin Suomessa

Paitsi sadosta maksettava hinta myös satotaso on Ruotsissa Suomea korkeampi. Se lisää osaltaan ruotsalaistuottajien etumatkaa suomalaisiin verrattuna.

Sekä Fahlgrenin että hänen veljiensä tiloilla timotein keskisato on ollut viime vuosina 650 kilon paikkeilla. Koko maassa keskisato on vaihdellut SFO:n keräämien tilastojen mukaan 400:n 600:n kilon välillä vuosina 2007–2012.

Suomessa timotein sadot vaihtelivat vuosina 2007–2011 360:sta 450 kiloon hehtaarilta, kertoo erikoistutkija **Oiva Niemeläinen** Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta (MTT).

Merenpohja soveltuu nurmisiemenviljelyyn

Sekä Fahlgrenin itsensä että hänen veljensä tilat sijaitsevat Norrköpingin kaupungista itään, Vikbolandetin niemellä. Maantieteellisesti alue on noin 200 kilometriä Suomen etelärannikkoa etelämpänä.

Pellot ovat vanhaa merenpohjaa.

”Niiden jäykkä savi soveltuu nurmiviljelyyn hyvin, tosin väärin viljeltynä maa tiivistyy helposti”, Fahlgren kertoo.

Hänen tilallaan 90 hehtaarin alasta lähes puolet on timoteilla.

Veljen tilalla timoteitä on lähes yhtä paljon, joskin osuus 370 hehtaarin peltoalasta jää luonnollisesti vain kymmenen prosentin tuntumaan.

JUHANI REKU

Nurmisiemensadot vuosina 2007–2011 MT

kg/ha	Suomi	Ruotsi
Timotei	360–450	400–500
Nurminata	270–360	500–750
Puna-apila	80–250*	80–280

*Puna-apilan sato perustuu arvioon, koska tarkat tilastotiedot puuttuvat.
Lähteet: Suomi, MTT/Oiva Niemeläinen ja Evira
Ruotsi, Sveriges Frö och Oljeväxtodlare

Viljo-konemessut käynnissä Kiuruvedellä

KIURUVESI (MT)
Viljelijän konemessut avasi ovensa torstaina Kiuruvedellä. Messut järjestetään tänä vuonna toista kertaa.

Messuidean isä **Mikko Remes** sanoo, että viime vuoden kokemusten jälkeen ei ollut epäilystäkään, etteikö messuja järjestettäisi uudestaan.

Remes oli ennen viime vuoden messuja pohtinut jo viitisen vuotta nurmi- ja nautatiloille suunnattujen ammattilaisten konemessujen järjestämistä. ”Tällaisille messuille oli tarvetta.”

Myös ensi vuodeksi messut ovat jo nyt suunnitteilla.

Remes on itse karjatilallinen. Hänellä on veljensä kanssa Kiuruvedellä pihvikarjan loppukasvattamo.

Viime vuonna järjestetyillä kaksipäiväisillä messuilla kävi 5 400 vierasta.

Tänä vuonna messut ovat kolmipäiväiset torstaista lauantaihin. Näytteilleasettajia on 126, mikä on 20 enemmän kuin viime vuonna. Kävijätavoitteeksi Remes kertoo 8 000–10 000 henkeä.

Erityisesti hän toivoo vieraiksi ammattilaisviljelijöitä.

Remeksen mukaan messujen Viljo-nimi tuli lähes itsestään.

”Viljo on perinteinen suomalainen nimi ja symboloi puhtautta. Nimellä haluamme korostaa kotimaisen ruuan puhtautta.”

PENTTI VÄNSKÄ

Messut lähti käyntiin auringon paisteessa. Mikko Remes on tyytyväinen viime vuodesta kasvaneeseen messualueeseen.

Messujen järjestelyssä vapaaehtoisilla on suuri rooli. Talkoolaisia urheilu- ja kyläseuroista on yhteensä noin 70 henkeä messualueella.

Perjantaina messut tulee avaamaan maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen**. Avajaisissa puhuu myös MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

Messut sulkee ovensa lauantaina klo 16.

TUURE KIVIRANTA
viljelijankonemessut.fi